

Innspill på utvalgets anbefalinger fra person som ønsker å være anonym

Ta et tydelig oppgjør med fortiden, og offentlig bekrefte at staten tar ansvar for tidligere tiders overgrep og forsømmelser.

Ja, som offentlige myndigheter tidligere har gjort så er det viktig at myndighetene selv innrømmer grove overgrep mot denne folkegruppen og gjør sitt for å rette opp i det. De som sitter i diskrimineringsnemda bør ha god kunnskap til historien og det bør oppfordres til å ta kontakt med disse om de reisende i dag opplever diskriminering på grunn av den man er. Det være seg å nektes adgang til campingplasser etc.

Bygge opp tilliten mellom romanifolket/taterne og myndighetene. Sikre romanifolket/taterne reell deltakelse i prosesser som angår dem.

Viktig å samarbeide for å lykkes, det å føle at man blir verdsatt og blir hørt skaper tillit.

Øke kunnskapen om romanifolket/taterne i statlige og kommunale etater og i skolen.

Her er det nok en lang vei å gå fortsatt, mange tror vi er sigøynere eller romfolk. Og tater er for mange ensbetydende med å være kriminell.

Sikre at barn og unge med romani-/taterbakgrunn har likeverdig og reell tilgang til skole og utdanning.

Ja, og jeg er opptatt av at de skal følge skolen og skoleferier. Jeg personlig synes ikke om å ta barna ut av skolen for å reise rundt. Vi ser at det ikke er lett å livnære seg ved å jobbe på den gamle måten ved å reise rundt, dette vil ikke bli lettere. Vil vi få økt utdanning og skolegang for barna våre må vi følge det alle andre elever gjør. I noen familier kan det kanskje lykkes med hjemmeskole, men generelt tror jeg man lærer mest av å være i fagmiljøet på skolen.

Forebygge diskriminering og gi gruppen en reell mulighet til å kunne rapportere om diskriminering, og få veiledning når de opplever diskriminering.

Se svar på spørsmål 1.

Legge til rette for at det kan avklares om det har funnet og fremdeles finner sted rettstridige forhold, herunder menneskerettighetskrenkelser. Vurdere om Den nasjonale institusjonen (NI) for menneskerettigheter, eller andre instanser, kan få en rolle som supplement til eksisterende klagemuligheter.

Kan være aktuelt om man ikke når frem med det som finnes pr i dag.

Sørge for at romanifolk/tatere får samme tilgang til rettigheter og muligheter i samfunnet som majoritetsbefolkningen.

Det er vanskelig å ta igjen for de eldste, det er ikke mulig for veldig mange av de eldste å gå kurs av noe slag, yngre mennesker derimot kan kanskje bli kvotert inn eller få hjelp til å fylle inn huller i CV. Det er viktig at vi har samme rettigheter, muligheter og selvsagt også plikter i samfunnet som majoritetsbefolkningen. Også må vi sørge for at fremtidens barn ikke faller utenfor skolesystemet.

Revurdere sider ved erstatnings- og oppreisningsordningene som finnes i dag, for å sikre samordning og likebehandling.

Ekstremt viktig punkt. Det eneste veldig mange ville følge seg hørt av er faktisk å få en skikkelig erstatning. En erstatning som er så stor at den utgjør en forskjell. Først da tror jeg de vil føle at de får oppreisning som fortjent. Det at mange er opptatt av dette skyldes at mange har levd fra hånd til munn, og hatt dårlig økonomi. De har blitt fratatt muligheter til å jobbe

fordi de ikke kan lese eller skrive. Kanskje de på sine eldre dager kunne fått et mer bekymringsløst økonomisk liv? Man skal også her huske på at her er det stat og prester og offentlig instanser som er overgriperne. Når du ser barn av alkoholikere får millionerstatninger for et liv med alkoholiserte foreldre skjønner jeg ikke hvordan denne erstatningen måles opp mot de reisende sitt liv. De har definitivt ikke hatt det bedre. Det blir feil å sette svake grupper opp mot hverandre, men hvorfor er deres liv mer verdsatt enn en reisende sitt liv? Det er jo nok et overgrep som skjer i dagens samfunn det, om ikke de reisende får lik erstatning som andre. Og om man fatter vedtak om erstatninger så er det igjen viktig at man får ned behandlingstiden, og får effektivisert erstatningene slik at de ikke dør før de får den oppreisningen de fortjener.

Finansiere ulike forskningsprosjekter som kan øke kunnskapen om romanifolket/taterne.

Kommunene har dårligere råd og mange kutter i tilbudet om leirskole. Kanskje vi skulle arrangert skoleturer til Glomdalsmuseet for ungdommen slik at de lærer historien om vårt eget folk, de reisende er jo en stor del av den norske historien.